

Leendert Droomer

Riebeek (Zuid-Afrika) 27 november 1893

Sobibor 21 mei 1943

49 jaar

Leendert Droomer werd geboren in Zuid-Afrika als zoon van Josef Droomer en Maria (van) Biene. Josef was koopman en vestigde zich in Brits Zuid-Afrika, waar hij zich tot Engelsman liet nationaliseren. Op enig moment is Josef, die inmiddels weduwnaar was geworden, teruggekomen naar Nederland, waar hij in 1915 in Weesp trouwde met de Joodse Aaltje de Vries. Josef en Aaltje kwamen in 1926 vanuit Rotterdam naar Soest.

Leendert, een van de zonen van Josef en Maria, werd ook koopman. Hij trouwde in 1923 in Rotterdam met Margretha Dijkstra. Zij kregen in Rotterdam 4 kinderen. Twee kinderen zijn jong overleden.¹ In 1932 is Leendert van Margretha gescheiden en nog datzelfde jaar trouwde hij met de Duitse Hedwig Werner.

Naar Soest

In juni 1942 vestigde het echtpaar zich in Soest, waar de vader van Leendert en zijn vrouw al woonden. Leendert woonde met zijn vrouw op de Louise de Colignylaan 42 (benaming Julianalaan tijdens WO II) vlak bij zijn vader die op nummer 17 woonde.² Leendert heeft zich in Soest voor het eerst aangemeld als Jood. Het aanmeldingsformulier van Leendert werd op 17 juni opgestuurd en de burgemeester stuurde tevens een brief naar het centrale bevolkingsregister om te vermelden dat er achter zijn naam een J genoteerd moest worden.

In augustus 1942 startte er blijkens documenten in het archief van de gemeente Soest een onderzoek naar zijn nationaliteit met papieren die in bezit waren van zijn vader Josef. De vraag was of die nationaliteit Engels of Nederlands was. Vader Josef had de Engelse nationaliteit gekregen. In eerste instantie kregen Joden met een neutrale of geallieerde nationaliteit een zogenaamde Sperre.³ Voorlopig werd op de lijsten van in Soest woonachtige Joden vermeld dat Leendert en zijn vader stateloos waren. Met die vermelding werden meestal uit Duitsland gevluchte Joden aangeduid.

Op 10 juli 1943 kwam er eindelijk uitsluitel, maar toen was Leendert al vermoord. Leendert bleek zowel de Nederlandse als de Engelse nationaliteit te hebben.

Over de vrouw van Leendert, Hedwig Werner, stond op de lijsten dat zij arisch was en geboren in Duitsland. Het echtpaar was katholiek. Als beroep van Leendert stond vermeld dat hij Kaufmann in Blumen was.

De laatste lijst waarop de naam van Leendert Droomer voorkomt is die van 27 februari 1943 maar zijn naam is daarop (later) met rood potlood doorgestreept.

Mogelijk heeft Leendert zich relatief veilig gevoeld omdat hij met een 'arische' Duitse vrouw getrouwd was en bovendien katholiek.

¹ De twee andere kinderen waren: Riena Maria Droomer geb: 21-11-1925 en Henriette Leonora Droomer geb: 03-05-1928

² Dit was voor de oorlog en ook weer daarna de Julianalaan.

³ Tracesofwar.nl, anti-Joodse maatregelen

Arrestatie

Maar toch is Leendert op 23 april 1943 in Amsterdam gearresteerd. Op 6 mei werd hij naar Westerbork overgebracht.⁴

Hedwig Werner deed verwoede pogingen om haar man te helpen. Ze bepleitte vrijstelling op grond van zijn nationaliteit en het feit dat hij gemengd gehuwd was.

Ze schakelde zelfs zijn vroegere vrouw Margreta Dijkstra in.

Leendert werd echter al op 18 mei op transport gesteld naar Sobibor waar hij op 21 mei is vermoord.

Na de oorlog⁵ probeerde Hedwig via het Rode Kruis een bevestiging te krijgen van zijn dood. Uit de brief die Hedwig in 1948 aan het Rode Kruis schreef bleek dat ze op de hoogte was van de dood van haar man in Sobibor omdat ze gehoord had van

Mevr. S. Engel-Wijnberg⁶ dat haar man direct bij aankomst vergast en daarna verbrand was. Pas in 1950 kreeg zij officieel uitsluitsel over de dood van haar man.

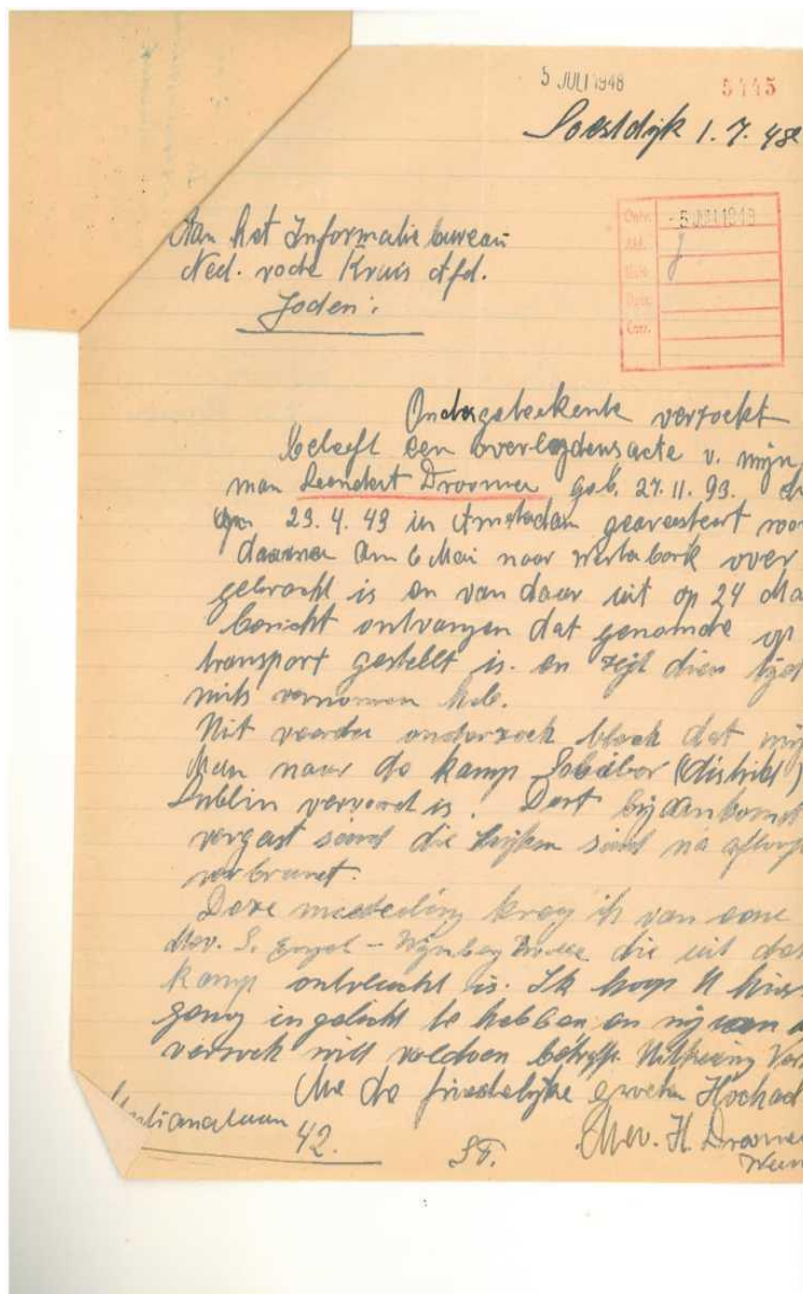
⁴ Dit blijkt uit een brief uit 1948 van Hedwig Werner aan het Rode Kruis waarin ze een verzoek doet om een overlijdensakte van haar man te ontvangen.

Bron: joodsmonument.nl

⁵ Hedwig bleek toen te wonen op Julianalaan 42. Dat is dus haar oude adres.

⁶ Selma Wijnberg ontsnapte na de opstand in oktober 1943 samen met Chaim Engel.

Zij waren de enige Nederlandse Joden die deze opstand overleefden. Beiden overleefden de oorlog. In totaal hebben slechts 47 van de 365 ontsnapte Joden de oorlog overleefd. De anderen zijn alsnog opgepakt en vermoord.

De vader van Leendert, Josef, heeft de oorlog overleefd. Josef overleed in 1948 in Soest, zijn vrouw Aaltje in 1954 te Hilversum, maar ze woonde in Soest op Julianalaan 17 (SC 30-3-1954), het huis waar ze voor de oorlog ook woonden. Mogelijk doken Josef en Aaltje toch onder nadat Leendert was opgepakt. Josef en Aaltje komen niet meer voor op het laatste kleine lijstje van zeven vrijgestelde Joden die op 31 juli 1943 nog in Soest woonden.

Bronnen

Archief Eemland. Inventarisnummers 1763-1770
arolsen-archives.org
groenegrav.nl
joodsmonument.nl
openarch.nl